

EESTI *NORG*-TÜVE ETÜMOLOOGIAST¹

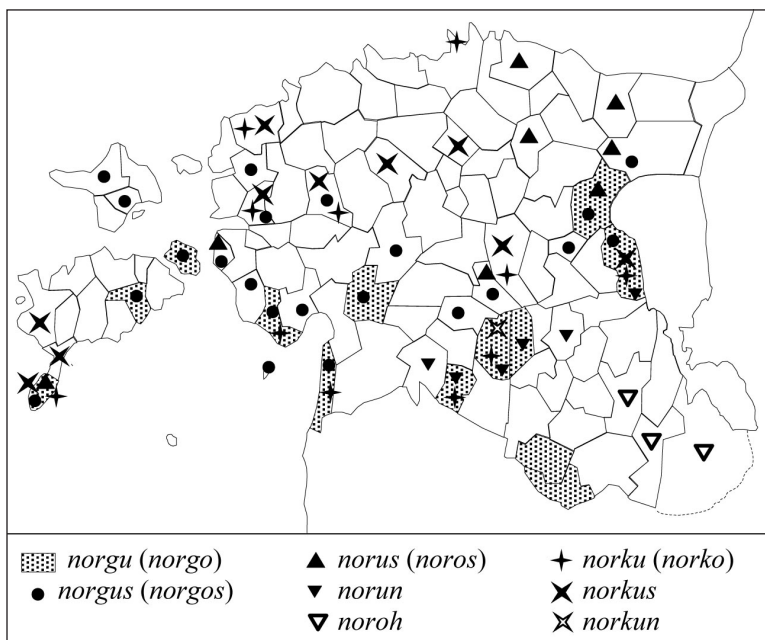
IRIS METSMÄGI

Annotatsioon. Artiklis täpsustatakse ja täiendatakse eesti *norg*-tüve (nt sõnades *norgu*, *norgus* ~ *norus*, *norutama*) etümoloolisi vasteid. Vastetena tuuakse soome määr sõna *norkolla* 'lontis, ripakil; rõhutud meeleolus, tusatujus' ning tegusõnad *norkoilla* 'himustada; varitseda, luurata; oodata, passida; murretes ka: rõhutud meeleolus, haiglane või kõhklev olla' ja *norkoa* 'taotlema, püüelda; ihaldada, himustada; kerjata'. Etümolooliline seos nimetatud soome tegusõnadega eeldab soome keeles tähendusarengut 'lontis, rippu' > 'logelema, ootama' > 'himustama, kerjama'. Ühtlasi on mõeldav, et eesti *norg*-tüvi on tegusõna *nõrguma* läänemeresoome ja ersa vastetega tüve häälikuliselt ja tähenduslikult eristunud variant. **Võtmesõnad:** leksikoloogia, eesti keel, soome mured, leksikaalne semantika

Tüvi *norg* (: *noru*) esineb määr sõnades *norgu* 'lonti, ripakile; rõhutud meeleollu, tusatujuu' ja *norgus* ~ *norus* 'lontis, ripakil; rõhutud meeleolus, tusatujus' (EKSS 3: 688, 692) (paralleelselt tugeva- ja nõrgaastmeline seesütleavorm). Samast tüvest on tuletatud ka tegusõna *norutama* 'norgus olema, (norguspäi) konutama, seisma või istuma, rõhutud meeleolus, tusatujus, teotahteta olema; norgu laskma' (EKSS 3: 692). Nii määr sõnad kui ka tegusõna on Eesti murretes laialt levinud, „Väikese murdesõnastiku” (VMS) andmetel on nende levik järgmine: *norgu* (*norgo*) Jäm VII Muh Tõs Tor Hää Trm Kod Trv Krk Ran Krl Har (VMS II: 101), ka *norku* (*norko*) Kuu Jäm Mär Tõs Hää Ris Kod Plt Trv Krk (VMS II: 102), *norgus* (*norgos*) Jäm VII Muh Käi Rei LNg Mar Mär Han Var Tõs Khn Aud Vän Tor Hää Iis Trm Kod Pal KJn Vil (VMS II: 101), Põhja-Eestis paiguti *norkus* (Jäm Ans Khk Mär Ris Juu JMd Kod Plt), Tarvastus *norkun* (VMS II: 102), *norus* (*noros*) Hlj Lüg Jäm Han VMr Iis Trm KJn, Lõuna-Eestis vastavalt *norun* (*noroh*) Kod Trv Hls Krk Ran Nõo Plv Vas Se (VMS II: 102), vt kaart 1; *norutama* (*norotama*) Kuu Hlj VNg Lüg Jõh Vai Jäm Pha

¹ Uurimistööd on rahastanud ETF 9367.

Vii Pöi Muh LNg Kul Kse Han Tõs Hää Ris Juu JMd Tür Koe VJg Sim Iis Trm Kod Pal Lai Plt KJn Trv Krk Ran Puh Nõo Võn Krl Rõu Plv Rõp Se (VMS II: 102). Murdesõnad *norku* ja *norkus* lähtuvad tüvevariandist *nork. Kirjakeeles kasutatavat nimisõna *norg* 'norutunne, rõhutud, tusane meeleolu' (EKSS 3: 688) „Väikeses murdesõnastikus” ei esine. See näibki olevat hilisem kirjakeelne moodustis. Nimisõnad *nork*, *norg* on küll Wiedemanni sõnaraamatu märksõnadeks, kuid lisatud märkusest „im Iness. und Illat.” ning näidetest järeldub, et kasutus on ikkagi ainult määrsõnaline (Wiedemann 1973: 678). Eesti keele mõistelise sõnaraamatu (EKMS) märksõna *norg* all (ära on toodud ka Kuusalu variant *nork*) on samuti kõik näited sisse- ja seesütlevavormilise määrsõna kohta, v.a Johannes Semperi romaani „Armukadedus” 1936. a väljaandest registreeritud lause *ta arglevaist silmist piisas minu noru peletamiseks* (EKMS II: 1142).

Kaart 1. *norg*-tüvelisi määrsõnu Eesti murretes²

² Kaardi on koostanud Vilja Oja.

Tüve etümoloogiat on varasemas kirjanduses käsitletud õige napilt. Julius Mägiste kõrvutab seda Elias Lönnroti soome-rootsi sõnaraamatus (Lönnrot 1958) leiduvate soome sõnadega *norkko*, *norko* 'hängande ställning etc.' ['rippuv asend'], *norkkua*, *norkoa* 'hänga och flänga' ['ringi aelema'], *norkottaa* 'stå och hängla l. vänta' ['seisma ja ootama, st tegevusetult olema']³ (EEW VI: 1729). Alo Raun pakub välja võrdluse soome sõnaga *norkka* 'nörk' (Raun 1982: 105). Mägiste kõrvutus, vähemalt sõnadega *norkko*, *norko*, tundub olevat arvestatav, kuid jääb poolikuks, sest selgitamata jääb soome sõnade laiem taust ja päritolu, mis võiks aidata täpsemalt etümologiseerida ka eesti *norg*-tüve. Eesti etümoloogiasõnaraamatus on tüvel peale Mägiste pakutud sõnade *norkko*, *norko* antud veel mõned soome vasted ning tõdetud, et tõenäoliselt on tegemist tegusõna *nõrguma* tüve tähenduslikult eristunud variandiga (EES: 318). Kuna sõnaraamatuartikli vorm ei võimalda üksikasjalikuma analüüsi esitamist, siis ongi käesoleva kirjutise eesmärk lähemalt selgitada sõnaraamatus esitatud vastete ja järelduse tausta.

Sõnu *norkko*, *norko* Mägiste tsiteeritud tähenduses 'rippuv asend' soome etümoloogiasõnaraamatutes (SKES, SSA) ei leidu. SSAs esineb märksõna *norkko* tähenduses 'lehtipuu kukinto, urpu' ['lehtpuu õisik, urb'], rööpvariantidena *norko*, *norkonen* 'havupuun vuosikasvain, kerkkä' ['okaspuu aastavõrse, aastakasv'] (SSA II: 231). (Eesti *norg*-tüvelisi sõnu selle vastete seas ei nimetata, eesti vastena on antud *nõrguma*.) Tähenduse 'hänge' ['urb'] on esitanud ka Lönnrot (1958 II: 31), kuid Mägiste on selle kõrvale jätnud. Lisaks on Lönnrot ära toonud tähenduse 'snyltgäst, tallriksslickare' ['kontvõõras, muidusõõja'] (*ibid.*), mis kahtlemata seostub tegusõnaga *norkoa* 'taotleda; ihaldada; kerjata', millest tuleb peagi juttu. Soome murrete sõnaarhiivis (SMSA), mille materjale käesoleva artikli autoril on olnud tänuväärt võimalus mitmel korral kasutada, leidub siiski näiteid *norko*-tüveliste määrsõnade kohta, mille tähendus konteksti põhjal otsustades seostub Lönnroti sõnaraamatus antud tähendusega 'rippuv asend' ja on ühtlasi lähedane eesti sõna *norgus* tähendusele 'lontis, ripakil'.

nokk norkolas = *allapain* ['nokk (nina) norus = allapoole'] (Lappi);

norkollaan = *vähän viistossa, kallellaan* ['natuke viltu, kaldu'] (Hinnerjoki);

³ Autor tänab rootsikeelsete väljendite tõlkimise ja lahtimõtestamise eest rootsi keelt emakeelena kõnelevat Per Christer Suursohot.

ol norkollas = olla eteenpäin kallellaan, riippuvana (esineistä); olla veltona alla päin (ihmisistä, eläimistä) [’olla ettepoole kaldu, rippu (esemete kohta); olla lödvalt allapoole (inimeste, loomade kohta)] (Karjala);

Sen on .. nokka norkollas, ko mää stää vähä haukuin [’Sel on .. nina („nokk”) norus, sest ma pragasin temaga natuke’, arhiivisedelil seletus *olla häpeissään, vihainen* ’häbeneda, vihane olla’] (Nakkila);

Rakenus [!] *vanha jos se oli painunu nokillas, ni se oli norkos, norkollas ..* [’Ehitis vana kui see oli vajunud viltu („ninuli”), siis see oli norus ..’] (Nakkila).

Samuti võib leida näiteid, kus *norko*-tüveliste omadus- ja määrsõnade tähendus langeb kokku eesti sõna *norgus* tähendusega ’rõhutud meeleolus, tusatujus’.

norkoonen = alakuloinen [’kurb, rõhutud, tusane’] (Isokyrö);

Mite sie oot tänää nii norkollaa, onks siul suru, tai onks siul jottai ikävää tapahtunt. Voipi olla norkollaa, kun ei ole terveyttä, mutta muutenkin henkisesti väsynyt iloton ihminen on norko ja on norkollaa, ei huvita mikään. [’Kuidas sa oled täna nii norgus, kas sul on mure, või kas sul on midagi paha juhtunud. Võib olla norgus, kui ei ole tervist, aga ka muidu vaimselt väsinud, rõõmutu inimene on *norko* ja on norgus, miski ei paku lõbu.’] (Heinjoki);

Mikhään tuole Pekka rukale oon tullu ku oon muuttunu tuomoseksi, istuu vain norkohlaan sannaakhaan puhumatta [’Mis selle vaese Pekkaga on juhtunud, et on niisuguseks muutunud, istub ainult norgus, sõnagi rääkimata’] (Alatornio);

Henkilö on sairastunut, on norkolles [’Inimene on haigestunud, on norgus’] (Rauma).

Usutavasti on *norg*-tüve tähendus ’rõhutud meeleolus, tusatujus’ piltlik ja kujunenud välja tähendusest ’lontis, ripakil, rippuv asendis’. Täpsustusena lisatagu, et kuna soome vaste esineb valdavalt alalütleavormilises määrsõnas *norkollaa(n)*, *norkollas* jne, siis on *norko*- tegelikult tüve nõrk aste. Tugev aste on *norkko. Seega vastab soome määrsõnatüvi häälikuliselt eesti murdelisele tüvevariandile *nork (*norku*, *norkus*).

Soome tegusõnad *norkoa* ja *norkottaa*, millega Mägiste eesti *norg*-tüve kõrvutab, esinevad nii SKESis kui ka SSAs, kuid tähendus on jällegi veidi erinev. Tegusõna *norkoa* (ka *norkkia*, *norkoilla*, *norkata*, *norkua*, *norkailla*, *norkottaa*) tähenduseks on nendes sõnaraamatutes antud ’kärkkyä’ [’taotleda, püüelda; ihaldada, himustada’], SSAs lisaks ’kerjätä’ [’kerjata’]

(SKES II: 393; SSA II: 231). „Soome-eesti suursõnaraamatus” (SES) leidub *norko*-tüvelistest tegusõnadest argikeelsena tähistatud *norkoilla* ’passida; himustada; luurata, varitseda; oodata’ (SES I: 991). Lisanduv tähendus ’passida, oodata’ kattub Mägiste tsiteeritud tegusõna *norkottaa* tähendusega ’stå och hängla l. vänta’ [’seisma ja ootama, st tegevusetult olema’]. Toodagu siin mõned murdenäited.

„*Minä norkoilin koko päivän pappia.*” *Norkoili sanalla tarkoitetaan odottamista.* [’„Mina ootasin terve päeva kirikuõpetajat.” *Norkoili-sõnaga mõeldakse ootamist.*’] (Paltamo);

norkoilla = oleilla, seisoskella [’oleskleda, logelda’], *norkooloo = toimettomana ajalehti* [’logeleb tegevusetult’] (Isokyrö);

Mitä se poika oikein norkoilee .. nurkissa (maleksii) [’Mida see poiss õige passib .. nurgas (logeleb, looderdab)’] (Orivesi).

Soome murdearhiivis leiduvaid näitelauseid ja sedelitel registreeritud informantide selgitusi analüüsides ilmneb, et tegusõnade *norkoa*, *norkoilla* tähendus ’taotleda, püüelda; ihaldada, himustada; kerjata’ võib lähtuda tähendusest ’passida, oodata, logelda’. Murdenäited tegusõna *norkoa* kasutamise kohta kirjeldavad sageli kontvõõrast, kes ootab, et tallegi midagi pakutakse.

norkoo = toivoo ja odottaa saavansa jotain (ilmaiseksi) [’loodab ja ootab midagi saavat (tasuta)’] (Lieto);

Ei se ollu käskeytykkää (kutsuttukaan) sinne, mut se norkoi siin viäres, että sekii jotain sais. [’Ta ei olnud kutsutudki sinna, aga ta passis seal juures, et temagi midagi saaks.’] (Mäntsälä);

norkoo kahvee = menee kahvin toivossa kyläilemään [’*norkoo* kohvi = läheb kohvi saamise lootuses külla’] (Somero).

Tähendus ’passida, oodata, logelda’ omakorda võib olla kujunenud tähendusest ’lontis, ripakil, rippuv asendis’. Semantilise paralleeli leiab näiteks inglise keelest, kus *hang* tähendab nii ’rippuma’ kui ka ’logelema’ (*hang about, hang around*), viimasest pärineb ka eesti noorteslängi kuuluv *hängima*. Seega on soome *norko*-tüvelisi tegusõnu *norkoilla*, *norkoa* jt võimalik semantiliselt eesti *norg*-tüvega seostada. Tähendusareng on eesti ja soome keeles olnud mõnevõrra erinev, arvatav vanem tähendus ’lontis, ripakil, rippu (olema)’ on eesti keeles omandanud ka tähenduse ’rõhutud meeolus, tusatujus (olema)’, soome keeles on sellest kujunenud aga ’logelema, passima, ootama’ ning edasi ’himustama, kerjama’. Soome

murretes leidub tegusõna *norkoilla* kohta ka näiteid, kus tähendus on enam-vähem sama mis eesti sõnal *norutama*.

norkoilla = *olla alakuloinen, surullinen* [’olla tusane, kurb’] (Kivennapa);

norkooloo = *liikkuu alakuloisena* [’käib tusasena’] (Isokyrö);

Kun ihminen huono vointinen sanotaan se norkoilo [’Kui inimene tunneb ennast halvasti (haigena), öeldakse: see *norkoilo*’]; *norkoilo/ on pahoillaan kun ei saa* [’*norkoilo*/ kurvastab, tunneb kahju, kui ei saa’] (Kuhmo);

norkoileminen tarkoittaa halutonta, työtävieraksuvaa ja jollain tavalla sairaaloista [’*norkoileminen* tähendab vastu tahtmist tegutsevat, tööst eemale hoidvat ja kuidagi haiglast’] (Alajärvi);

norkoilee = *kärkkyy, ujostelee, epäröittää. Mitäs toi Antti norkoilee tual tanssituvan ulkopuolel* .. [’himustab, häbeneb, kõhkleb. Mida see Antti kõhkleb seal tantsutare kõrval ..’] (Iitti);

norkoilee/ esim. esiintyy seurassa johon ei tunnu kuuluvansa [’*norkoilee*/ nt viibib seltskonnas, kuhu ei tunne end kuuluvat’] (Mouhijärvi).

Niisiis saab Julius Mägiste pakutud *norg*-tüve soome vasteid murdeandmete põhjal täpsustada ja täiendada, aga üldjoontes leiab tema oletus kinnitust. Teistest läänemeresoome keeltest ei ole õnnestunud vastavate sõnaraamatute põhjal *norg*-tüvele eespool kirjeldatud tähendustega sobivaid vasteid leida.

Kuid *norg*-tüve etümologiseerimisel on võimalik minna kaugemalegi. SSAs on märksõna *norkoa* juures kommentaar: „Todennäk. samaa sanuetta kuin *norkko* ..” (SSA II: 231). Viidatud sõna on sama *norkko* ’lehtpuu õisik, urb’, millest eespool oli juba juttu. Selle sõna etümoloogilised vasted on SSA järgi karjala *norkkuo* ’tilkuda; voolata’, vepsa *norkaita* ’(kiiresti) lüpsata’, eesti *nõrguma*, ? liivi *norķa* ’isutult süüa, näksida’ ja ersa *nurǵems* ’voolama, valguma; rippuma’ (*ibid.*), samuti on tüve vaste vadjal *nõrkata*, *nõrkõta* ’nõristada, vähehaaval valada’ (EES: 325). Niisiis on siin eesti keele poolt vaadates tegemist tegusõna *nõrguma* tüve vastetega, kusjuures sugulaskeelte vastete tähendusi võrreldes on ilmne, et just selles eesti sõnas kajastub tüve algsem tähendus (’voolama, nirisema, tilkuma’), kuna soome *norkko* on sekundaarne (’urb’ < ’voolama, tilkuma’). Soome murretestki on kirja pandud lause, kus *norko*-tüveline sõna esineb voolamise või nirisemisega seotud tähenduses: *Jos vesi saavissa olevasta reijästä vuotaa suihkuna sanotaa juoksevan norkonaan* [’Kui vesi toobris olevast august

voolab joana, öeldakse jooksvat *norkonaan*'] (Sulkava). Nii häälikuliselt kui ka semantiliselt on mõeldav, et *norg* on algselt sama tüvi mis sõnas *nõrguma*. Sugulaskeelte vastetest on näha, et tegusõna *nõrguma* tüve esisilbi *õ* lähtub varasemast *o*-st. Semantiline seos tähenduste 'voolama, nirisema, tilkuma' ja 'lontis, ripakil, rippu (olema)' vahel on loogiline. Pandagu tähele, et tegusõna *nõrguma* ersa vastel on nii tähendus 'voolama, valguma' kui ka 'rippuma'.

Kõrvalepõikena puudutatagu põgusalt veel üht teemat. Eesti keele oskajal ei jää kindlasti tähele panemata, et tegusõna *nõrguma* kõrval esineb ka identse tähendusega *nõrisema*, mille tüvel on samuti vasteid teistes läänemeresoome ja saami keeltes, nt soome *norua* 'valguda, nõrguda, niriseda' (SSA II: 233; EES: 325). See paneb kaaluma võimalust, et *nõrgu*- ei ole ajalooliselt lihttüvi, vaid tuletis. Läänemeresoome, saami, mordva ja kaugemateski sugulaskeeltes on täheldatud vanu **k*-lisi tegusõnaliiteid, kusjuures läänemeresoome keeltes esineb **-k-* enamasti mitmesugustes liitsufiksites, nagu **-k-i-*, **-k-u-*, **-k-ü-* jt (Hallap 1958: 175–183; Laanest 1975: 185). *nõrgu*- võiks vormiliselt seega olla vana tuletis < **nor-k-u-*, kusjuures liitsufiksi esiosis **-k-* (< **-kV-*) on kõigi sugulaskeelte vastetega ühine, teine osis *-u-* aga ainult mõne läänemeresoome keelega. Kindlamate järelduste tegemiseks vajab nende tuletusliidete teema põhjalikumat uurimist. Asjaolu, et tegusõna *nõrguma* tüvi võib ajalooliselt sisaldada tuletusliiteid, ei tohiks põhimõtteliselt aga takistada *norg*-tüve seostamist sellega.

Kokkuvõtteks võib tõdeda, et eesti *norg*-tüvele leidub soome keeles etümoloogiline vaste, mis esineb nt mäarsõnas *norkolla* 'norus' ('lontis, ripakil; rõhutud meeolus, tusatujus') ning tegusõnades *norkoilla* 'himustada; varitseda, luurata; oodata, passida; murretes ka: rõhutud meeolus, haiglane või kõhklev olla' ja *norkoa* 'taotlema, püüelda; ihaldada, himustada; kerjata'. Ühtlasi võib *norg*-tüvi algselt olla sama mis tegusõna *nõrguma* tüvi, tänapäeva eesti keele seisukohalt tegusõna *nõrguma* tüve variant, mis on säilitanud esisilbi vokaali varasema kvaliteedi ja tähenduslikult eristunud.

Kirjandus

EES = Iris Metsmägi, Meeli Sedrik, Sven-Erik Soosaar 2012. Eesti etümoloogia-sõnaraamat. Eesti Keele Instituut. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.

EEW = Julius Mägiste 1982–1983. Estnisches etymologisches Wörterbuch. I–XII. Helsinki: Finnisch-Ugrische Gesellschaft.

- EKMS** = Andrus Saareste 1958–1963. Eesti keele mõisteline sõnaraamat. I–IV. Dictionnaire analogique de la langue estonienne. Avec un index pourvue des traductions en français. (= Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis väljaanne nr. 3.) Stockholm: Vaba Eesti.
- EKSS** = Eesti keele seletav sõnaraamat. 1–6, 2009. „Eesti kirjakeele seletus-sõnaraamatu” 2., täiendatud ja parandatud trükk. Toim. Margit Lange-mets, Mai Tiits, Tiia Valdre, Leidi Veskis, Ülle Viks, Piret Voll. Eesti Keele Instituut. Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus.
- Hallap, Valmen 1958** = Валмен Халлап. Материалы по истории глаголообра-зовательных суффиксов в мордовских языках. – Keelelisi küsimusi. Toim. Mari Must. (= Keele ja Kirjanduse Instituudi uurimused II.) Eesti NSV Teaduste Akadeemia. Tallinn: Eesti Riiklik Kirjastus, 175–256.
- Laanest, Arvo 1975.** Sissejuhatus läänemeresoome keeltesse. Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituut. Tallinn.
- Lönnrot, Elias 1958.** Suomalais-ruotsalainen sanakirja. Finskt-svenskt lexikon. I–II. Kolmas, manul-menetelmällä jäljennetty painos. Porvoo–Helsinki: Werner Söderström osakeyhtiö.
- Raun, Alo 1982.** Eesti keele etimoloogiline teatmik. Rooma–Toronto: Maarja-maa.
- SES** = Soome-estli suursõnaraamat. Suomi–viro-suursanakirja. 1–2, 2003. Toim. Valdek Pall. Koost. Anu Haak, Paul Kokla, Külli Kuusk, Helga Laanpere. Eesti Keele Instituut, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus. Tallinn–Hel-sinki: Eesti Keele Sihtasutus, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- SKES** = Erkki Itkonen, Yrjö H. Toivonen, Aulis J. Joki 1955–1981. Suomen kielen etymologinen sanakirja. I–VII. (= Lexica Societatis Fenno-Ugricae XII.) Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura.
- SSA** = Suomen sanojen alkuperä. Etymologinen sanakirja. 1–3, 1992–2000. Päätoim. Erkki Itkonen, Ulla-Maija Kulonen. (= Suomalaisen Kirjalli-suuden Seuran toimituksia 556, Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen julkaisuja 62.) Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- VMS** = Väike murdesõnastik. I–II, 1982–1989. Toim. Valdek Pall. Koost. Anu Haak, Evi Juhkam, Marja Kallasmaa, Ann Kask, Ellen Niit, Piret Norvik, Vilja Oja, Aldi Sepp, Jaak Simm, Jüri Viikberg. Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keele ja Kirjanduse Instituut. Tallinn: Valgus.
- Wiedemann, Ferdinand Johann 1973 (1893).** Eesti-saksa sõnaraamat. Neljas, muutmata trükk teisest, Jakob Hurda redigeeritud väljaandest. Tallinn: Valgus.

Sõnavarakogud

- SMSA** = Soome murrete sõnaarhiiv Helsingis Kodumaa Keelte Keskuses. <http://kaino.kotus.fi>.

Etymology of the Estonian stem *norg*

Iris Metsmägi

The Estonian stem *norg* occurs e.g. in the adverb *norgus* ~ *norus* ‘drooping, hanging; depressed, dejected’ and in the verb *norutama* ‘to be depressed, dejected’. No sufficient etymology of the stem has been presented so far. Julius Mägiste has suggested Finnish *norkko*, *norko* ‘hanging position’, *norkkua*, *norkoa* ‘hang around’, and *norkottaa* ‘stand and wait’, found in Elias Lönnrot’s Finnish-Swedish dictionary, as its possible equivalents. Considering the Finnish dialect data, in general this position can be accepted. More exactly, Finnish *norkolla* ‘drooping, hanging; depressed, dejected’, *norkoilla* ‘to crave; to lie in wait, to skulk; to wait, to look on passively’, dial. also ‘to be depressed, sickly or hesitant’ and *norkoa* ‘to strive for; to desire, to crave; to beg’ can be brought forward as the etymological equivalents of the stem. The earlier meaning of the stem may have been ‘(to be) drooping, hanging’. The semantics of the stem have developed in different directions: in Estonian the stem has acquired the meaning ‘(to be) depressed, dejected’ (there are some examples of this meaning in Finnish as well), while in Finnish the new meanings are ‘to wait, to look on passively’ > ‘to desire, to crave; to beg’. At the same time, it is probable that the stem *norg* is originally identical to the stem of the word *nõrguma* ‘to drip, to trickle, to ooze’.

Keywords: lexicology, Estonian, Finnish dialects, lexical semantics

Iris Metsmägi
soome-ugri keelte ja murrete osakond
Eesti Keele Instituut
Roosikrantsi 6
10119 Tallinn
iris.metsmagi@eki.ee